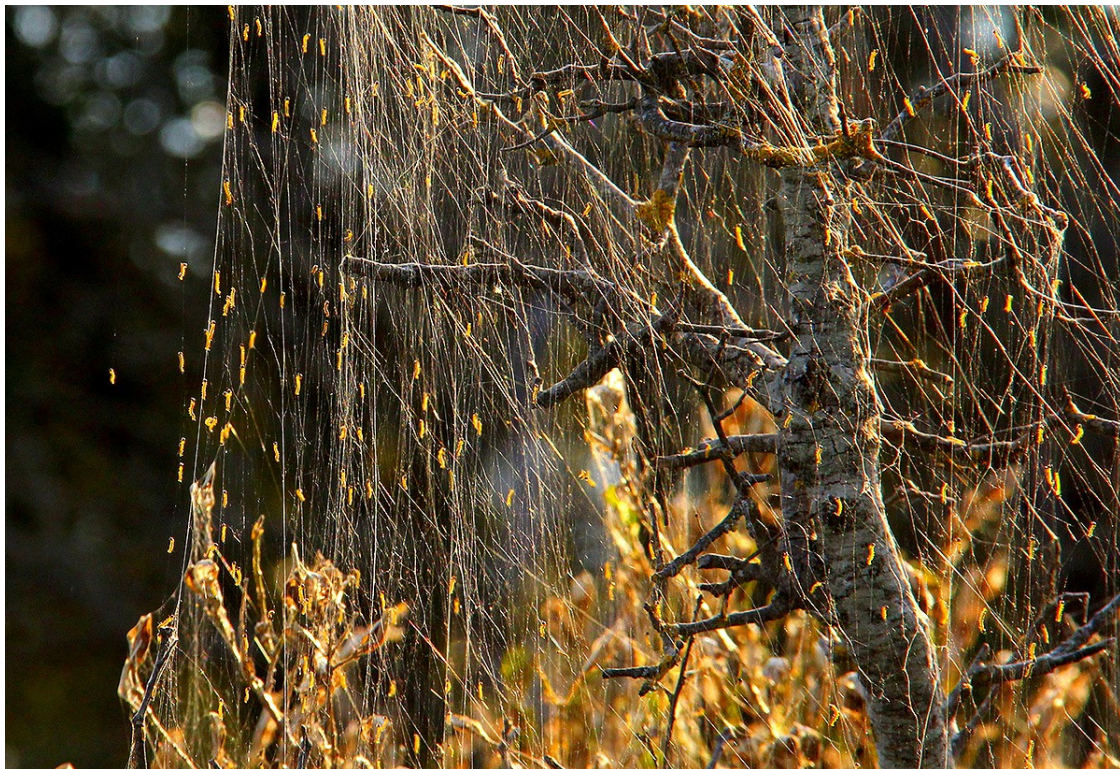

La plaga de l'eruga del boix s'estén del Ripollès cap a la Cerdanya i el Berguedà

Ripoll acull una jornada tècnica amb experts

L'eruga del boix, en un paisatge català. | Domènec Llop

La plaga de l'eruga defoliadora del boix (*Cydalima perspectalis*) seguirà estenent-se pel territori. Des del 2017 que ha afectat amb virulència a la Garrotxa i una part del Ripollès i la previsió és que es propagui de forma radial cap al nord, en direcció a la Cerdanya i a l'oest, cap al Berguedà. A partir de l'experiència de la Garrotxa, on s'ha arribat a una afectació del 90%, s'ha vist que la primera fase és "severa" i arrasa els boixos però que al cap d'uns anys, la plaga baixa d'intensitat perquè també queden menys fulles per alimentar-se. En el cas de parcs i jardins, la constància amb els tractaments fitosanitaris han afavorit la recuperació de boixos que han pogut rebrotar. Així s'ha exposat durant una jornada tècnica que s'ha fet a Ripoll.

La plaga de l'eruga defoliadora del boix, de nom científic *Cydalima perspectalis*, continuarà estenent-se en direcció a la Cerdanya i cap al Berguedà. Al sud de Catalunya encara no hi ha arribat però els experts creuen que és qüestió de temps perquè es va estenent de forma radial. "En zones de més boixedes, com ara la zona del Pallars, també està començant a arribar-hi", ha afirmat Jordi Artola, expert de Dorcus-Observatori dels Invertebrats.

La seva propagació en territori català es remunta el 2014 quan es va detectar per primer cop a Besalú (Garrotxa). No va ser fins al 2017, però, quan van saltar les alarmes al constatar-se danys importants a alguns boixos monumentals a Olot. En aquell moment, el Departament d'Agricultura, juntament amb tècnics del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa i el SIGMA van començar un seguiment exhaustiu amb la col·locació de trampes amb feromones.

Gràcies a aquest seguiment, s'han ampliat els coneixements sobre els cicles naturals i la seva propagació. Precisament aquest divendres s'ha celebrat una jornada tècnica a la Fundació Eduard Solé de Ripoll per posar en comú tots aquests coneixements amb una seixantena d'assistents, entre tècnics i propietaris forestals. A la capital del Ripollès, aquest estiu s'ha viscut una invasió de papallones d'aquesta espècie. La previsió és que properament arribi també a Campdevàrol i la Vall de Ribes on també hi ha importants zones de boix.

Una plaga que baixa d'intensitat

Basant-se en l'experiència a la Garrotxa, on hi ha hagut una afectació del 90% , s'ha vist que la primera fase és "severa" amb boixos "arrasats". La part esperançadora, però, és que s'ha vist que els exemplars tenen capacitat per rebrotar. El que no se sap, però, és fins quan els boixos poden sobreviure a nous atacs. També s'ha constatat que, amb el temps, la plaga baixa d'intensitat. La falta de menjar fa que hi hagi menys papallones i que l'afectació sigui menor. Les temperatures extremes, com ara la calor de l'estiu, i la falta d'humitat també redueixen la capacitat de propagació de l'eruga.

Els depredadors naturals també hi jugaran un paper important. Ocells com la mallerenga carbonera o la vespa asiàtica poden contribuir a l'equilibri. Des de la Generalitat tenen previst seguir estudiant la seva propagació amb els diferents agents del territori i també l'evolució dels "enemics" naturals d'aquesta espècie. Una de les grans incògnites és si les poblacions de boix podran resistir abans que s'arribi a l'equilibri i es posi fi a la plaga.

Èxit amb els tractaments a jardins i tanques

Durant la jornada, s'ha parlat sobre l'eficàcia dels tractaments fitosanitaris. En els entorns forestals i de muntanya es descarta aquesta opció perquè és "inviàble" a nivell econòmic i per dimensió. Ara bé, en el cas de zones urbanes on hi ha jardins i tanques, s'ha demostrat que, si s'apliquen de forma constant i en el moment idoni, es poden recuperar exemplars que havien quedat arrasats. Així s'ha vist a Olot, on ja hi ha boixos rebrotant.

Durant la jornada, s'ha subratllat la importància que particulars i administracions facin tractaments fitosanitaris als boixos, fins i tot si encara estan completament verds, perquè poden tenir ja les larves i no apreciar-se a simple vista. Si no es tracten, "seran un reservori" que atacaran de nou aquelles zones que s'estan intentant recuperar, ha advertit Artola.

